# POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

Dostęp online: https://geosilesia.eu/geosilesia-bazawiedzy

Dokumentacja graficzna:

https://geosilesia.eu/galeria/pomniki-przyrody-nieozywionej-w-wojewodztwie-slaskim

*Opublikowano 29.11.2024 / Ostatnia aktualizacja 26.01.2025.*

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (wg Ustawy o ochronie przyrody z 2004 roku).

W województwie śląskim spośród zarejestrowanych 1 527 pomników przyrody (CRFOP 2025-01), 66 obiektów (4,3%) stanowią twory przyrody nieożywionej: głazy narzutowe (25 sztuk), jaskinie (17), skałki i odkrywka (15) oraz źródła, wodospad i wywierzysko (9). Ich szczegółowe położenie i opisy dostępne są z poziomu serwisu mapowego GeoSilesia (https://geosilesia.eu/).

# POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

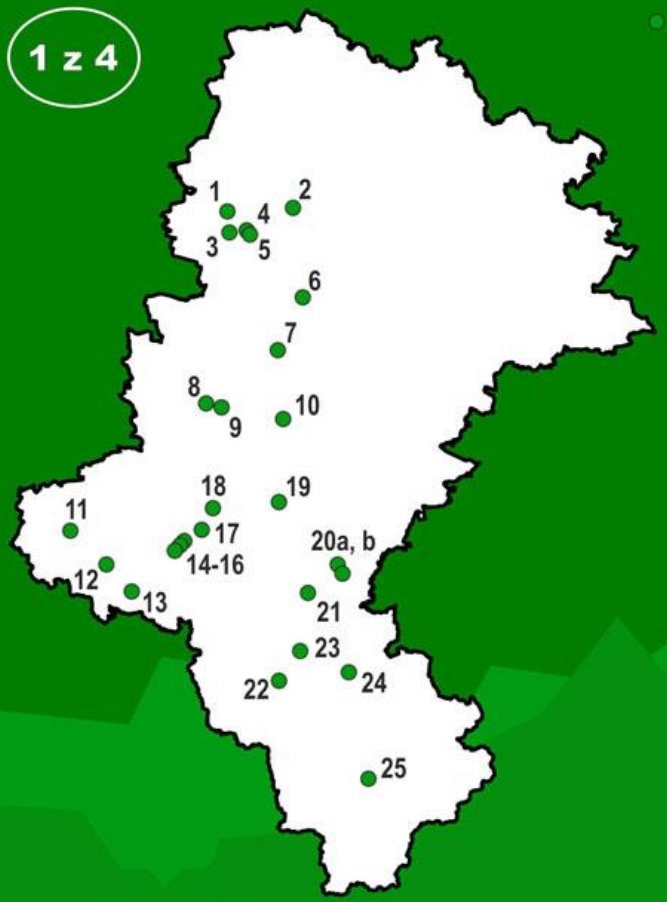


## GŁAZY NARZUTOWE

Powiat lubliniecki: 1- Kochcice (1994)[a],
2 - Olszyna-Jałowce (1957), 3 - Lubliniec (1957),
4 i 5 - Sadów (1957);
Powiat tarnogórski: 6 - Truszczyca (1957),
7 - Tarnowskie Góry (2006);
Powiat Gliwice: 8 - Gliwice (2005), 9 - Las Łabędzki (2005);
Powiat Ruda Śląska: 10 - Ruda Śląska (1960);
Powiat raciborski: 11 - Racibórz (1960);
Powiat wodzisławski: 12 - Syrynia (1962),
13 - Czyżowice (1998);
Powiat Rybnik: 14, 15 i 16 - Rybnik (1981),
17 - Rybnik-Gotartowice (1998);
Powiat rybnicki: 18 - Czerwionka-Leszczyny (2007);
Powiat mikołowski: 19 - Łaziska Górne (2000);
Powiat pszczyński: 20 a, b - Jankowice (1961)[b],
21 - Pszczyna (1960);
Powiat cieszyński: 22 - Pogórze (1957);
Powiat bielski: 23 - Rudzica (1957);
Powiat Bielsko-Biała: 24 - Bielsko-Biała (1962);
Powiat żywiecki: 25 - Cisiec (1969)[c].

*gdzie: [a] numer kolejny - miejscowość (rok ustanowienia),*
*[b] pomnik wieloobiektowy, [c] obiekt nie istnieje.*

© R. CHYBIORZ 2024-09 / www.geosilesia.eu

*Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (CRFOP)*

# POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

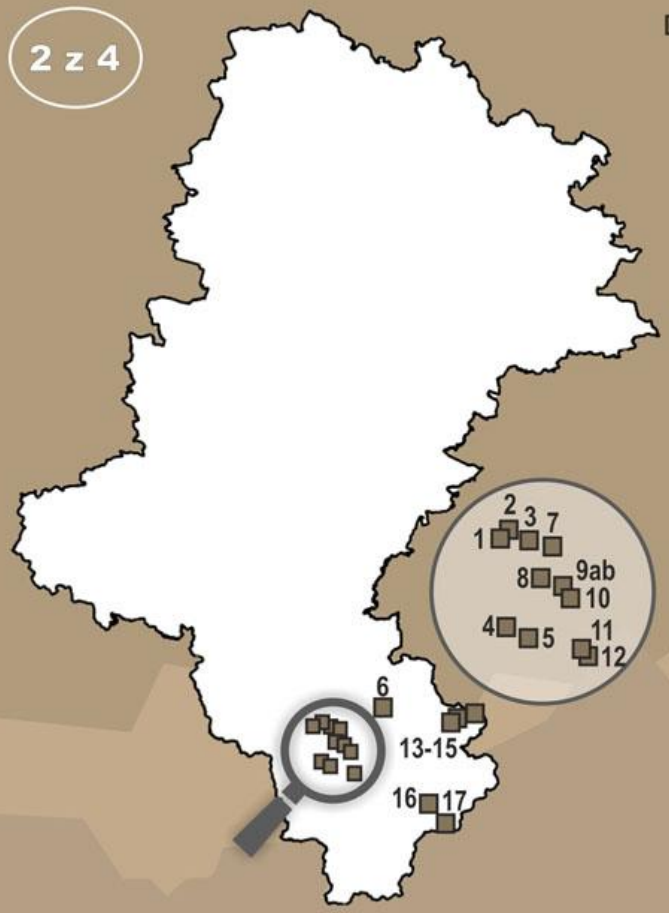


© R. CHYBIORZ 2024-09 / www.geosilesia.eu

*Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (CRFOP)*

## JASKINIE

Powiat cieszyński:
1 - Jaskinia Głęboka / Brenna (2006)[a],
2 - Jaskinia na Stołowie / Brenna (1993),
3 - Jaskinia w Trzech Kopcach / Brenna (1980),
4 - Jaskinia Salmopolska / Brenna (1993),
5 - Jaskinia skalna (Malinowska) / Wisła (1980);
Powiat bielski:
6 - Jaskinia Wietrzna Dziura / Wilkowice (1993),
7 - Jaskinia u Jakubca / Szczyrk (1993),
8 - Jaskinia skalna Lodowa / Szczyrk (1980),
9ab - Jaskinia w Jaworzynie / Szczyrk (1993)[b],
10 - Jaskinia Pającza / Szczyrk (1993);
Powiat żywiecki:
11 - Jaskinia Przed Balkonem / Lipowa (1993),
12 - Jaskinia Chłodna / Lipowa (1993),
13 - Jaskinia Czarne Działy I / Ślemień (1993),
14 - Jaskinia Czarne Działy II / Ślemień (1993),
15 - Jaskinia skalna Komonieckiego / Ślemień (1993),
16 - Jaskinia Wickowa / Jeleśnia (1993),
17 - Jaskinia Przed Rozdrożem / Jeleśnia (1993).

*gdzie: [a] numer kolejny - nazwa wg CRFOP / gmina (rok ustanowienia),*
*[b] pomnik wieloobiektowy.*

# POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

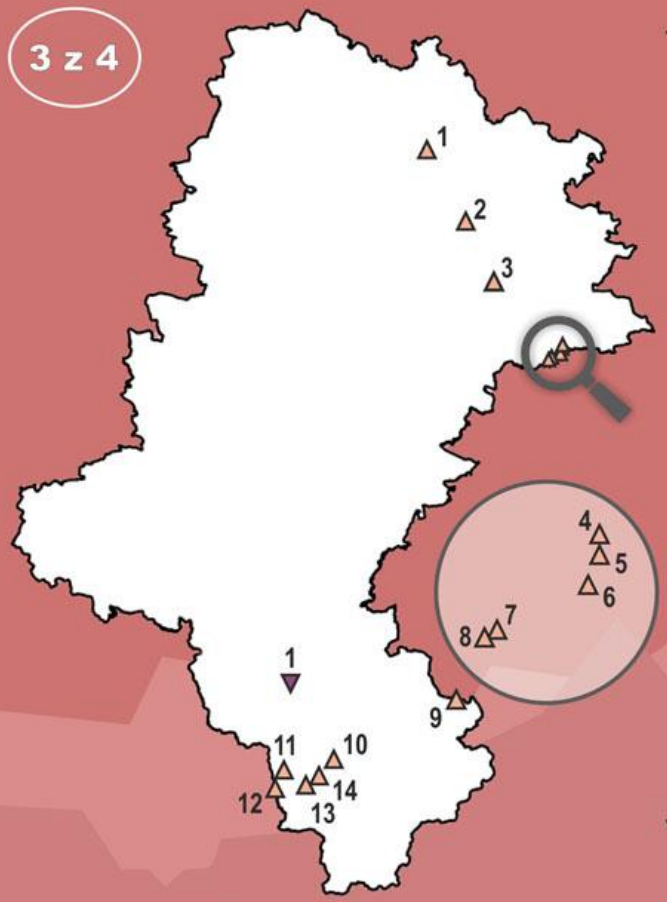


© R. CHYBIORZ 2024-09 / www.geosilesia.eu

*Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (CRFOP)*

## △ SKAŁKI

Powiat częstochowski:
1 - Skała Miłości / Mstów (2004)[a],
2 - Brama Twardowskiego / Janów (2002);
Powiat zawierciański:
3 - Skały Rzędkowickie / Włodowice (2009),
4 - Pośrednica / Pilica (1970),
5 - Wypaleniec / Pilica (1970),
6 - Zawisie / Pilica (1970),
7 - Smylowa skała / Pilica (1970),
8 - Skała Gaj / Pilica (1970);
Powiat żywiecki:
9 - Baszta skalna / Ślemień (1962),
10 - Malinowska Skała / Lipowa (1977);
Powiat cieszyński:
11 - Skała Na Kobylej... / Wisła (1958),
12 - Skały grzybowe - pod szczytem Kiczory / Wisła (1958),
13 - Skały o charakterze wychodni / Wisła (1953),
14 - Skały grzybowe - obok drogi na Równe / Wisła (1958).

## ▽ INNE

Powiat bielski:
1 - odkrywka w Grodźcu / Jasienica (1958).

*gdzie: [a] numer kolejny - nazwa wg CRFOP / gmina (rok ustanowienia)*

# POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

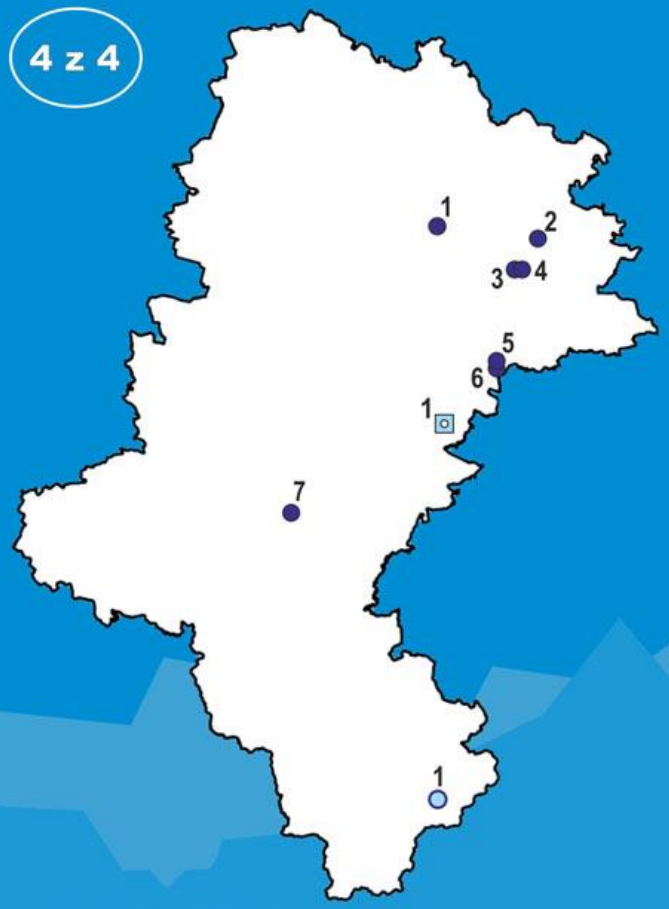


© R. CHYBIORZ 2024-09 / www.geosilesia.eu

*Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (CRFOP)*

- **WODOSPAD**

  Powiat żywiecki:

  1 - „Wodospad na potoku Sopotnia Wielka" / Jeleśnia (1964)[a];

- **WYWIERZYSKO**

  Powiat Dąbrowa Górnicza:

  1 - Wywierzyska w Strzemieszycach Wielkich / Dąbrowa Górnicza (1996);

- **ŹRÓDŁA**

  Powiat myszkowski:

  1 - Źródło rzeki Ordonówki / Żarki (2015),

  2 - Źródło Pani Halskiej / Niegowa (2004);

  Powiat zawierciański:

  3 - Źródło Spod Skałki / Włodowice (2004),

  4 - Zespół źródeł w Zdowie / Włodowice (2004),

  5 - Zespół źródeł rzeki Centurii / Ogrodzieniec (2004),

  6 - Zespół źródeł rzeki Centurii w miejscowości Hutki Kanki / Łazy (2014);

  Powiat mikołowski:

  7 - Źródło Mniszka / Łaziska Górne (2000).

*gdzie: [a] numer kolejny - nazwa wg CRFOP / gmina (rok ustanowienia), „w cudzysłowie" - nazwa zwyczajowa.*